

Dokument z posiedzenia

A8-0238/2018

27.6.2018

SPRAWOZDANIE

w sprawie zalecenia Komisji w sprawie decyzji Rady upoważniającej do podjęcia rokowań w sprawie umowy między Unią Europejską a Królestwem Maroka dotyczącej wymiany danych osobowych między Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) i właściwymi organami ds. zwalczania poważnej przestępczości i terroryzmu w Maroku (COM(2017)0808 – 2018/2064(INI))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawca: Claude Moraes

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ	9
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	10

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie zalecenia Komisji w sprawie decyzji Rady upoważniającej do podjęcia rokowań w sprawie umowy między Unią Europejską a Królestwem Maroka dotyczącej wymiany danych osobowych między Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) i właściwymi organami ds. zwalczania poważnej przestępczości i terroryzmu w Maroku (COM(2017)0808 – 2018/2064(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając zalecenie Komisji w sprawie decyzji Rady upoważniającej do podjęcia rokowań w sprawie umowy między Unią Europejską a Królestwem Maroka dotyczącej wymiany danych osobowych między Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) i właściwymi organami ds. zwalczania poważnej przestępczości i terroryzmu w Maroku (COM(2017)0808),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 7 i 8,
- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 6, oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 16 i 218,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW¹,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE²,
- uwzględniając dyrektywę 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej³,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych⁴,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów

¹ Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53.

² Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

³ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.

⁴ Dz.U. L 350 z 30.12.2008, s. 60.

zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającą decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW¹,

- uwzględniając konwencję Rady Europy o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych (ETS nr 108) oraz protokół dodatkowy do tej konwencji z dnia 8 listopada 2001 r. dotyczący organów nadzoru oraz transgranicznego przepływu danych (ETS nr 181),
 - uwzględniając opinię 2/2018 Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (EIOD) w sprawie ośmiu mandatów upoważniających do negocjacji w celu zawarcia międzynarodowych umów umożliwiających wymianę danych między Europolem a państwami trzecimi,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 października 2017 r. w sprawie walki z cyberprzestępczością²,
 - uwzględniając porozumienie osiągnięte przez Parlament Europejski i Radę w sprawie przyjęcia rozporządzenia dotyczącego ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez unijne instytucje, organy i jednostki organizacyjne oraz swobodnego przepływu takich danych i uchyłającego rozporządzenie (WE) nr 45/2001 i decyzję nr 1247/2002/WE, a w szczególności rozdziału tego rozporządzenia dotyczącego przetwarzania danych osobowych, który ma zastosowanie do unijnych organów i jednostek organizacyjnych, gdy wykonują one czynności wchodzące w zakres stosowania części trzeciej tytuł V rozdziały 4 i 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 108 ust. 1 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0238/2018),
- A. mając na uwadze, że rozporządzenie (UE) 2016/794 w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) umożliwia przekazywanie danych osobowych organowi państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej w zakresie, w jakim przekazanie takie jest niezbędne do wykonywania zadań Europolu na podstawie decyzji Komisji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony na mocy dyrektywy (UE) 2016/680, umowy międzynarodowej na podstawie art. 218 TFUE zakładającej odpowiednie zabezpieczenia lub zawartych przed 1 maja 2017 r. umów o współpracy umożliwiających wymianę danych osobowych, a w wyjątkowych sytuacjach, indywidualnie dla każdego przypadku, przy spełnieniu ściśle określonych warunków ustanowionych w art. 25 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2016/794 i o ile zapewnione są odpowiednie zabezpieczenia;
- B. mając na uwadze, że umowy międzynarodowe umożliwiające Europolowi i państwom trzecim współpracę i wymianę danych osobowych powinny być zgodne z art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 16 TFUE, a co za tym idzie przestrzegać zasady celowości oraz prawa dostępu do danych i ich poprawiania,

¹ Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0366.

a także podlegać kontroli niezależnego organu, jak wyraźnie przewidziano w Karcie, oraz być niezbędne i proporcjonalne do realizacji zadań Europolu;

- C. mając na uwadze, że takie przekazywanie danych musi mieć za podstawę umowę międzynarodową zawartą między Unią a danym państwem trzecim zgodnie z art. 218 TFUE zakładającą odpowiednie zabezpieczenia w odniesieniu do ochrony prywatności oraz podstawowych praw i wolności osób fizycznych;
- D. mając na uwadze, że w dokumencie programowym Europolu na lata 2018–2020¹ zwraca się uwagę na wzrost znaczenia wzmocnionego podejścia multidyscyplinarnego, w tym gromadzenia koniecznej wiedzy specjalistycznej i informacji od poszerzającego się grona partnerów w celu realizacji misji Europolu;
- E. mając na uwadze, że Parlament podkreślił w swojej rezolucji z 3 października 2017 r. w sprawie walki z cyberprzestępczością, że porozumienia o współpracy strategicznej i operacyjnej między Europolem a państwami trzecimi ułatwiają zarówno wymianę informacji, jak i praktyczną współpracę w walce z cyberprzestępczością;
- F. mając na uwadze, że w przeszłości Europol zawarł już szereg umów dotyczących wymiany danych z państwami trzecimi, takimi jak Albania, Australia, Bośnia i Hercegowina, była jugosłowiańska republika Macedonii, Czarnogóra, Gruzja, Islandia, Liechtenstein, Kanada, Kolumbia, Mołdawia, Monako, Norwegia, Serbia, Stany Zjednoczone Ameryki, Szwajcaria oraz Ukraina;
- G. mając na uwadze, że EIOD jest organem nadzoru Europolu od dnia 1 maja 2017 r. i jest również doradcą instytucji UE w zakresie działań politycznych i prawodawstwa dotyczącego ochrony danych;
 - 1. uważa, że należy odpowiednio ocenić konieczność współpracy z Królestwem Maroka w dziedzinie ścigania przestępstw ze względu na interesy Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa, a także proporcjonalność takiej współpracy; wzywa Komisję, by w związku z powyższym przeprowadziła szczegółową ocenę skutków; podkreśla, że należy zachować należyłą ostrożność podczas określania mandatu negocjacyjnego w sprawie umowy między Unią Europejską a Królestwem Maroka dotyczącej wymiany danych osobowych między Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) i właściwymi organami ds. zwalczania poważnej przestępczości i terroryzmu w Maroku;
 - 2. jest zdania, że należy zagwarantować pełne poszanowanie art. 7 i 8 Karty, a także innych praw podstawowych i wolności chronionych na mocy Karty w państwach trzecich otrzymujących dane; wzywa w związku z tym Radę do uzupełnienia wytycznych negocjacyjnych zaproponowanych przez Komisję warunkami określonymi w niniejszej rezolucji;
 - 3. zauważa, że do chwili obecnej nie przeprowadzono odpowiedniej oceny skutków w celu dogłębnego oszacowania zagrożeń stwarzanych w związku z przekazywaniem danych osobowych Królestwu Maroka dla praw osób fizycznych do prywatności

¹ Dokument programowy Europolu na lata 2018–2020 przyjęty przez zarząd Europolu w dniu 30 listopada 2017 r., EDOC# 856927v18.

- i ochrony danych, ale również dla innych podstawowych praw i wolności chronionych na mocy Karty; zwraca się do Komisji o przeprowadzenie odpowiedniej oceny skutków, tak by określić niezbędne zabezpieczenia, które należy uwzględnić w umowie;
4. podkreśla, że poziom ochrony wynikający z umowy powinien być zasadniczo równoważny z poziomem ochrony na mocy prawa UE; podkreśla, że jeżeli takiego poziomu nie można zagwarantować w prawie ani w praktyce, nie należy zawierać umowy;
 5. w celu zapewnienia pełnego poszanowania art. 8 Karty i art. 16 TFUE oraz w celu uniknięcia ewentualnej odpowiedzialności ze strony Europolu w odniesieniu do naruszenia unijnego prawa o ochronie danych w wyniku przekazania danych osobowych bez koniecznych i właściwych zabezpieczeń, domaga się, by umowa zawierała ściśle i szczegółowe przepisy zobowiązujące do poszanowania zasady celowości oraz jasne warunki przetwarzania przekazywanych danych osobowych;
 6. wzywa do uzupełnienia wytycznej B, tak by wskazywała ona wyraźnie porozumienie co do tego, że Europol, zgodnie z art. 19 rozporządzenia w sprawie Europolu, jest zobowiązany do przestrzegania wszelkich ograniczeń nałożonych na dane osobowe przekazywane do Europolu przez państwa członkowskie lub inne podmioty przekazujące dane w zakresie stosowania danych, które mają zostać przekazane Królestwu Maroka, i dostępu do tych danych;
 7. domaga się, by w umowie wyraźnie przewidziano, że wszelkie dalsze przetwarzanie powinno zawsze wymagać uprzedniego pisemnego zezwolenia Europolu; podkreśla, że Europol powinien udokumentować takie zezwolenia i udostępniać je EIOD na jego wniosek; apeluje również o to, by umowa zawierała przepis zobowiązujący właściwe organy Królestwa Maroka do przestrzegania tych ograniczeń oraz do określenia, w jaki sposób będą one egzekwowane;
 8. nalega, by w umowie zawrzeć jasny i precyzyjny przepis określający okres zatrzymania danych osobowych, które zostały przekazane, oraz wymóg usunięcia przekazanych danych osobowych na koniec okresu zatrzymania danych; domaga się, by w umowie określić środki proceduralne w celu zapewnienia zgodności z przepisami; w wyjątkowych przypadkach, gdy istnieją należyte uzasadnione powody do przechowywania danych przez dłuższy okres, po upływie okresu zatrzymania danych, nalega, by powody te i dokumentacja towarzysząca zostały przekazane Europolowi i EIOD;
 9. oczekuje, że stosowane będą kryteria zawarte w motywie 71 dyrektywy (UE) 2016/680, a mianowicie: przekazywanie danych osobowych podlega obowiązkowi zachowania poufności przez właściwe organy Maroka otrzymujące od Europolu dane osobowe, obowiązuje zasada ograniczonego celu, a dane osobowe nie są w żadnym razie wykorzystywane do zażądania, orzeczenia lub wykonania kary śmierci ani do żadnego innego okrutnego lub nieludzkiego traktowania;
 10. uważa, że należy jasno zdefiniować i wymienić w samej umowie międzynarodowej kategorii przestępstw, w odniesieniu do których będą przekazywane dane, zgodnie z definicjami przestępstw kryminalnych UE, jeśli są one dostępne; podkreśla, że wykaz ten powinien jasno i dokładnie definiować działania objęte takimi przestępstwami oraz

osoby, grupy i organizacje, których z dużym prawdopodobieństwem może dotyczyć przekazanie danych;

11. wzywa Radę i Komisję, by na podstawie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) i w rozumieniu art. 8 ust. 3 Karty określiły wraz z rządem Królestwa Maroka, który niezależny organ nadzorczy będzie odpowiedzialny za nadzór nad wdrażaniem umowy międzynarodowej; domaga się, by decyzja w sprawie takiego organu i jego powołanie nastąpiły, zanim umowa międzynarodowa wejdzie w życie; nalega, by nazwa tego organu została wyraźnie wymieniona w załączniku do umowy;
12. uważa, że powinna istnieć możliwość zawieszenia lub wypowiedzenia umowy międzynarodowej przez którąkolwiek z umawiających się stron w przypadku jej naruszenia oraz że niezależny organ nadzorujący powinien być również upoważniony do proponowania zawieszenia lub wypowiedzenia umowy w przypadku jej naruszenia; uważa, że wszelkie dane osobowe wchodzące w zakres stosowania tej umowy, przekazane przed jej zawieszeniem lub wypowiedzeniem, mogą być nadal przetwarzane zgodnie z umową; uważa, że należy przeprowadzić okresową ocenę umowy w celu weryfikacji jej przestrzegania przez partnerów;
13. uważa, że należy przyjąć jasną definicję pojęcia poszczególnych przypadków, gdyż jest ono niezbędne, by ocenić konieczność i proporcjonalność przekazywania danych; podkreśla, że definicja ta powinna odwoływać się do faktycznych dochodzeń w sprawach karnych;
14. uważa, że definicja pojęcia uzasadnionych powodów jest niezbędna, by ocenić konieczność i proporcjonalność przekazywania danych; podkreśla, że definicja ta powinna odwoływać się do faktycznych dochodzeń w sprawach karnych;
15. podkreśla, że dane przekazane organowi otrzymującemu nie mogą być przetwarzane przez inne organy oraz że w tym celu należy sporządzić wyczerpujący wykaz właściwych organów w Królestwie Maroka, którym Europol może przekazywać dane, wraz z opisem kompetencji tych organów; uważa, że wszelkie modyfikacje w takim wykazie polegające na zastąpieniu właściwego organu lub dodaniu nowego wymagają dokonania przeglądu umowy międzynarodowej;
16. podkreśla konieczność wyraźnego wskazania, że dalsze przekazywanie informacji przez właściwe organy Królestwa Maroka innym organom w Królestwie Maroka może być dozwolone jedynie do realizacji pierwotnego celu przekazania danych przez Europol i należy o nim zawsze informować organ niezależny, EIOD i Europol;
17. podkreśla, że należy wyraźnie określić, iż dalsze przekazywanie informacji przez właściwe organy Królestwa Maroka innym państwom jest zakazane i skutkowałoby natychmiastowym wypowiedzeniem umowy międzynarodowej;
18. uważa, że umowa międzynarodowa z Królestwem Maroka powinna obejmować prawo osób, których dane dotyczą, do uzyskania informacji, ich poprawiania i usuwania zgodnie z innymi unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony danych;
19. podkreśla, że przekazywanie danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, opinie polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność

do związków zawodowych, dane genetyczne i dane osobowe dotyczące stanu zdrowia i życia seksualnego jest kwestią niezwykle delikatną i rodzi poważne obawy ze względu na różne ramy prawne, charakterystykę społeczeństwa i kontekst kulturowy Królestwa Maroka w porównaniu z Unią Europejską; podkreśla, że czyny zabronione są definiowane odmiennie w Unii i w Królestwie Maroka; jest zdania, że takie przekazywanie danych powinno zatem mieć miejsce tylko w bardzo wyjątkowych przypadkach i przy zapewnieniu wyraźnych gwarancji osobie, której dane dotyczą, i osobom z nią związanym; uważa, że konieczne jest określenie szczególnych środków zabezpieczających, których Królestwo Maroka powinno przestrzegać w odniesieniu do podstawowych praw i wolności, w tym poszanowania wolności słowa, wolności wyznania i godności ludzkiej;

20. uważa, że w umowie należy uwzględnić mechanizm monitorowania oraz że powinna ona podlegać okresowym ocenom w celu ewaluacji jej funkcjonowania w zakresie potrzeb operacyjnych Europolu, a także jej zgodności z europejskimi prawami i zasadami dotyczącymi ochrony danych;
21. wzywa Komisję, by przed sfinalizowaniem umowy międzynarodowej zwróciła się o doradztwo do EIOD, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 i rozporządzeniem (WE) nr 45/2001;
22. podkreśla, że zgoda Parlamentu Europejskiego na zawarcie umowy będzie uzależniona od tego, czy jego udział we wszystkich etapach procedury jest zadowalający, zgodnie z art. 218 TFUE;
23. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi Królestwa Maroka.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU
PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ**

Data przyjęcia	20.6.2018
Wynik głosowania końcowego	+: 41 -: 2 0: 5
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Asim Ademov, Martina Anderson, Heinz K. Becker, Malin Björk, Michał Boni, Rachida Dati, Frank Engel, Tanja Fajon, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Monika Hohlmeier, Sophia in 't Veld, Dietmar Köster, Barbara Kudrycka, Cécile Kashetu Kyenge, Juan Fernando López Aguilar, Roberta Metsola, Claude Moraes, Péter Niedermüller, Ivari Padar, Judith Sargentini, Giancarlo Scottà, Birgit Sippel, Branislav Škripek, Csaba Sógor, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Auke Zijlstra
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Carlos Coelho, Pál Csáky, Gérard Deprez, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Andrejs Mamikins, Ana Miranda, Emilian Pavel, Morten Helveg Petersen, Jaromír Štětina
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	David Coburn, Luigi Morgano

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

41	+
ALDE	Gérard Deprez, Nathalie Griesbeck, Morten Helveg Petersen, Cecilia Wikström
ECR	Branislav Škripek, Helga Stevens
ENF	Giancarlo Scottà
NI	Udo Voigt
PPE	Asim Ademov, Heinz K. Becker, Michał Boni, Carlos Coelho, Pál Csáky, Rachida Dati, Frank Engel, Kinga Gál, Monika Hohlmeier, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Barbara Kudrycka, Roberta Metsola, Csaba Sógor, Jaromír Štětina, Traian Ungureanu
S&D	Tanja Fajon, Ana Gomes, Sylvie Guillaume, Dietmar Köster, Cécile Kashetu Kyenge, Juan Fernando López Aguilar, Andrejs Mamikins, Claude Moraes, Luigi Morgano, Péter Niedermüller, Ivari Padar, Emilian Pavel, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Ana Miranda, Judith Sargentini, Bodil Valero

2	-
EFDD	David Coburn
ENF	Auke Zijlstra

5	0
ALDE	Sophia in 't Veld
EFDD	Kristina Winberg
GUE/NGL	Martina Anderson, Malin Björk, Marie-Christine Vergiat

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się